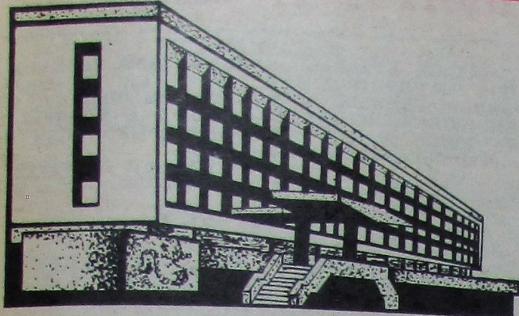

1917

СЛАВА ВЯЛІКАМУ КАСТРЫЧНІКУ!

1987

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ і ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 30 (666)

Аўторак, 3 лістапада 1987 г.

Газета заснавана ў верасні
1969 года.

Выходзіць раз у тыдзень

Цена 2 кап.

Няхай жыве 70-годдзе Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі!

(З Заклікаў ЦК КПСС).

СВЕТАЧ НОВАЙ ЭПОХІ

М. І. СТАРАВОЙТАУ,
сакратар парткома ГДУ.

люціянеры-ленинцы, саратнікі Ільіча, якія закалілі герайні традыціі большавізму і скроў усе выпрабаванні пранеслі не-пахішную вернасць камуністычным ідзалам, імёны і образы ўзделельніку трах расійскіх рэвалюцый, герояў грамадзянскай вайны, замежных змагароў-інтэрнацыяналістаў.

Абаранішы ў герайнай ба-
рачбе і самаадданай працы завадэвы Вялікага Кастрычніка, пераадольваючы ўсе цяжкасці, са-
векі народ быў і застaeaца
першпраходдам, авангардам у
пракладанні новых шляху гра-
мадскага прагрэсу.

За 70 гадоў наша Радзіма прышла шлях, які ройні ста-
гoddзім, ператварылася ў магут-
ную індустрыяльную дзяржаву з велізарным эканамічным і на-
вукова-тэхнічным патэнцыялам, непараўнальная расквітнасць яе культуры. Сёння першая ў све-
це Краіна Саветаў вырашае складаны і адказныя задачы свайго далейшага развіцця. Кра-
савіцкі (1985 г.) Пленум ЦК КПСС, XXVII з'езд партыі, сту-
дзенскі і чэрвенскі (1987 г.) Пленумы ЦК КПСС узбройлі
партыі і народ тэорый пера-
будовы, сформулявалі праграму даінейшых практычных дзеянняў, якія націлены на ўсімerne па-
скарэнне сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

Разгорнутая ў краіне пера-
будова — прамы працы справы Вялікага Кастрычніка, ажыцця-
лення яго гісторычных ідэй.
Ад Дзярэта ад міра па сёйняш-
ні дзені наша сацыялістычнай Айчыны відзе настомному ба-
рачбу за мір і разбранне. У ця-
перашні дні асабіўна востра-
стайць перед чалавецтвам пра-
бкаскранне сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

Разгорнутая ў краіне пера-
будова — прамы працы справы Вялікага Кастрычніка, ажыцця-
лення яго гісторычных ідэй.
Ад Дзярэта ад міра па сёйняш-
ні дзені наша сацыялістычнай Айчыны відзе настомному ба-
рачбу за мір і разбранне. У ця-
перашні дні асабіўна востра-
стайць перед чалавецтвам пра-
бкаскранне сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

У Звароце ЦК КПСС да са-
веківага народа ў сувязі з пад-
рыхойткай да 70-гадзін Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі адзначаеца, што ва-
гічнай памяці савецкіх лю-
дзей будзь вечна жыць рэва-

лема выжывання ў ядзernы век.
Савецкі народ гората і аднадушна
на падтрымлівае КПСС і Савец-
кі ўрад у баражбе за мір.

Ідзі і справа Кастрычніка прыцігающе на свой бок усё новыя і новыя выпрабаваныя баражбайтой. Множацца сілы міжнароднага пралетарыяту, ін-
тарсы якога выражаютъ камуністычныя і рабочыя партыі.
Разгортваецца масавы дэмакратычны антыамерыкаўскія, ан-
тызвярнічныя рухі. 70-гадовы шлях Кастрычніка пераканаўчы па-
шырджае ўсегаўскую значнасць раскрытых ім заканамернасцей грамадскай развіцця, неабходнасць пленнага рэвалюцыйнага стварэння на аснове марксізма-лінізма.

Перабудова ў эканоміцы і ў
кіраванні патрабуе ўмения ду-
мачы, генерыраваць ідзі, весці інтэлектуальны пошук. Толькі вучоба, павышэнне ўзроўню ведаў можа стварыць такую здольнасць. Вучоба ўсіх і кожнага як галоўны фактар у пераўтварэннях — ленінская патрабаванне. Савецкая вышэйшая школа авабазы радыкальныя пераўтварэнні, вызначаныя ра-
шэннямі ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР па пытаннях пе-
рабудовы вышэйшай і сярэдній спецыяльнай адукацыі. Кожны член нашага ўніверсітэцкага ка-
лектыву павінен творчы выра-
щаць паставленыя задачы.

Ад імі рэктарата, парткома, грамадскіх арганізацій універ-
сітэта гората віншую прафесар-
ска-выкладчыцкі састаў, супра-
цоўнікай, студэнтаў і аспірантаў
са слáўным 70-гаддзем Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Жадаю вам, дарагі таварыши, новых поспехаў у працы і вучобе, грамадскай дзеяні-
яліццю на карысць нашай сацыялі-
стичнай Айчыны!

Ад імі рэктарата, парткома, грамадскіх арганізацій універ-
сітэта гората віншую прафесар-
ска-выкладчыцкі састаў, супра-
цоўнікай, студэнтаў і аспірантаў
са слáўным 70-гаддзем Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Жадаю вам, дарагі таварыши, новых поспехаў у працы і вучобе, грамадскай дзеяні-
яліццю на карысць нашай сацыялі-
стичнай Айчыны!

Я снова думал, в памяти храни
Страницы жизни своего народа,
Что мир не знал еще такого дня,
Как этот день — семнадцатого года.

Он был и есть начало всех начал,
И мы тому свидетели живые,
Что в этот день народ наш повстречал
Судьбу свою великую впервые...

(З верша М. Ісаакоўскага «25 кастрычніка 1917 года»)

НА ГАЛОУНАЙ ВЫСТАУЦЫ КРАІНЫ

На ВДНГ у стаўцы нашай Ра-
дзімы — Маскве адкрылася вы-
стака «Камуністычнаму выхава-
нню — комплексны падыход». Генэральныя права стаць ў ўзде-
нікам заслужкы і народны юні-
версітэт маральн-эстэтычнага выхавання ГДУ як пераможца Усесаюзнага агляду работы на-
родных юніверсітэтаў культуры.
На галоўную выстаку краіны
прадстаўлены матэрыялы, якія

знаёмца з вопытам работы на-
роднага ўніверсітэта па эстэтыч-
наму і маральному выхаванню
студэнцкай моладзі ГДУ.

АТРЫМАЛІ ДЫПЛОМЫ

За ўдзел ва Усесаюзным фе-
стывалі народнай творчасці, пры-
свечаным 70-гаддзю Вялікага Кастрычніка, актыўную грамад-
ска-палаітычную дзеяйнасць літара-
турных клубаў «Градыенты» і «Е-
рас» народнага юніверсітэта маральн-эстэтычнага выхавання ўз-
народжаныя адпевненія Дыпломы I і II ступені. Яны ўручаны
ім на абласцісі свяце аматарства «Свет таіх захапленняў».

АБ СВЯТОЧНЫХ УРАЧЫСТАСЦЯХ

Сёння ў актовай зале ад-
будвешчца урачысты сход
прафесарска-выкладчыцкага састаўу, супрацоўнікай, студ-
энтаў і аспірантаў юніверсі-
тэта, прысвечаны 70-гаддзю Вялікай Кастрычніцкай са-
цыялістычнай рэвалюцыі. У
програме — урачыстая частка з
святочных канцэртаў.

Пачатак — у 18 гадзін.

7-га лістапада калектыв юні-
версітэта прыме ўдзел у
святочнай дэмонстраціі пра-
цоўных ардэнансонага Гоме-
ля. Збор па факультэтах з 8
гадзін 30 мінут. Пастроенне ў
агульную калону калія гало-
нага корпуса — у 9.00.

УДАСТОЕНЫ ПРЭМІЙ

Многія студэнты нашага юні-
версітэта з першых гадоў вучо-
бы актыўна далаўчоша да на-
вуковых даследаванняў, ўзде-
нічоша ў канферэнциях, конкурсах,
вілімпіядах рознага ўзроў-
ню. Самым здольным маладым
даследчыкам, як правіла, спад-
рожнічае поспех.

Новыя дасягненні нашыми сту-
дэнтамі прынеслі першы і другі
турніры Усесаюзной вілімпіяды «Сту-
дент і наука-тэхнічны пра-
грэс», прысвечаны 70-гаддю Вя-
лікага Кастрычніка. На аснове
пастановы Мінісуза БССР і Сак-
рэтаўніцтва ЦК ЛКСМБ прызыры

МЫ З ЛЕНИНСКАЙ ПАРТЫЯЙ, З КЛАСАМ РАБОЧИМ

Константин ВАНШЕНКИН.

ОКТЯБРЬ

Оставил наше мирное жилье,
В урочный час, в погоду, в непогоду,
Свершаем путешествие свое
К исходному семнадцатому году.
Не просто экскурсанты в выходной,
Что сквозь стекло глядят
на экспонаты,
Опять, в который раз очередной,
Идем туда — под песни и гранаты.
И я с другими рядашком шагал
Сквозь дождь и снег, в безмолвии
и гаме,
И я Октябрь годами постигал,
Как жизнь, что постигается годами.
Он с каждым разом в облике ином
Являлся, нашей сделавшись судьбою:

Он в детстве был неясным сладким
сном,
Октябрьским красным флагом
и стрельбою.

Он в юности отчаянно манил
Соленым ощущением простора,
Отвагою живущих в сердце сил
И ленточкою с надписью «Аврора».
Но все равно он был еще тогда
Лишь праздником, осенним

Первомаем.

Летят годы... И в зрелые годы
Вновь для себя Октябрь мы
открываем.

Мы к Октябрю сквозь время подошли,
И ясно нам, его путем идущим,
Что это философия Земли
Сегодня и тем более в грядущем.
...Мы вновь и вновь свершаем дальний

пут

Туда, где пламенеет эта дата.
И нам волненье сдавливает грудь,
Как лента пулеметная когда-то.

САВЕЦКІЯ ВУЧОНЯЯ, КАНСТРУКТАРЫ, ВЫНАХОДНИКІ СКАНЦЕНТРОУВАІЦЕ НАМАГАННІ НА ВЫРАШЕННІ КАРЭННЫХ НАВУКОВА-ТЭХНІЧНЫХ ПРАВЛЕМ, ЯКІЯ ЗАБІЯСПЧАВАЮЦЬ ПАСКОРАННЕ РАЗВІЦІІ ЭКАНОМІКІ, ВЫВАД АЙЧЫННАЯ ВЫТВОРЧАСЦІ НА ВЫШЭІШЫ СУСВЕТНЫ УЗРОВЕНІ!

(3 Заклікаў ЦК КПСС).

АД НАВУКІ — БОЛЬШУЮ АДДАЧУ

Вышэйшая школа знаходзіцца на этапе карэннай перабудовы. Яе задача заключаецца не толькі ў якасці паліпшэнні падрыхтоўкі маладых спецыялістіў, але і ў павышэнні эфектыўнасці вузавскай навукі, максімальнай набліжэнні яе да праクトыкі эканомічнай. Аб перабудове навукова-даследчай работы і змяненнях у правядзенні НДР вяліся прадметная размова на пасяджэнні загадычай кафедр і кірауніку навуковых тэм, якое адбылося ў мінульую сераду. Заслуханы і

абмеркаваны выступленні праектара па навуковай работе професара М. В. Навучыцеля, загадычыка навукова-даследчага сектара кандыдата фізіка-матэматычных навук Г. С. Міцюровы, яго намесніка С. Я. Пашук, старшага эканоміста В. В. Любезніка і старшага інжынера гэтага сектара Г. І. Шаблоўскай.

На пасяджэнні выступіў на-меснік начальніка ўпраўлення навукі Мінвуза БССР Д. М. Савковіч.

Вайны I і II ступеняў, узнагароджанаму шматлікімі медалямі за ратны подвіг і прадаўнину поспехі, заслужаному настаўніку школы БССР пасяджэнніру распубліканскага значэння ў гэтых перадсвяточных дні ёсьць аб чым успомніць, што перадаць як эстафету сёняшніх малады.

Лепшыя групы

Першое месца заняла прафесар Ф. 43 фізічнага факультэта (камсорт Н. Макарава, стараста Г. Янчук, прафорг В. Зялёны). Усе яе 19 камсамольцу добра вучасца: атрымліваюць толькі выдатныя і добрыя адзнакі. Студэнты группы прымаюць актыўны ўдзел у навукова-даследчай работе. В чалавек сталі пераможцамі універсітэцкага тура алімпіяды «Студэнт і навукова-тэхнічны прафесэр». Работа І. Ісламавай была адзначана дипломам на Усесаюзным конкурсе студэнтскіх работ па прамадскіх навуках. В. Кіеня і В. Зялёны ўдзельнікі распубліканскай алімпіяды «Студэнт і навукова-тэхнічны прафесэр».

За выдатную вучову і актыўны ўдзел у прамадскім жыцці студэнтамі группы Валеру Зялёнату і Алені Пасько назначаны ленінскія стыпендыі. 9 выдатнікі вучобы атрымліваюць павышаную стыпендыю.

В. Зялёны і Г. Янчук — члены камітэта камсамола ўніверсітэта, троі студэнты —

уваходзяць у састав камсамольскага бюро факультэта. Аляксандр Кот з'яўляецца сакратаром камсамольскага бюро, членам бюро Цэнтральнага РК ЛКСМБ г. Гомеля.

Усе камсамольцы группы Ф-43 маюць грамадскія дарчанні. А саме галоўные — за гады вучобы ва ўніверсітэце група стала згуртаваным калектывам, які жыве цікава і весела.

Другое месца ў аглядзе-конкурсе прысуджана гр. Г-41 гісторыка-філалагічнага факультэта (камсорт С. Скрынікава, стараста С. Бельскі, прафорг I. Шаўчэнка), трачэ — гр. Т-31 эканоміфака (камсорт В. Філіпов, стараста Н. Герасімовіч, прафорг В. Джаўецкай).

Студэнты группы Ф-43 узнагароджаныя Ганаровай граматай рэктаратуры, парткома, камітэта камсамола і прафкома студэнтаў, пераходным выпімелем і заахвочваныца турыстычнай паведзкай у горадзе (50% расходу на паведзку аплачвае прафком). Занімайшы другое месца гр. Г-41 уручыца Ганаровая грамата, выпімел і выпівлечацца прэмія ў размеры 150 рублёў. Група Т-31 эканоміфака таксама узнагароджана Ганаровай граматай, выпімелем і заахвочваныца прэмія ў размеры 100 рублёў.

Пераклічка пакаленням

Пётр Андрэевіч Дуброўскі — прадстаўнік таго пакалення, якому давялося са зброяй у руках абараны завады Каstryчніка ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Камуністу амаль з 45-гадовым стажам, кавалеру ордэну Вялікай Айчыннай

Памяць сэрца

Калі ў час сустрэч з юнакамі і дзяўчытамі (а іх было вельмі шмат) мяне просьба расказаць аб самых памятных падзеях, эпізодах маго жыцця, кірху якіх думаваюся. Што ж нагадаць, якімі ўспамінамі падзяліцца? Можа ўсімі, якія звязаны з жорсткімі баямі з горадом Сталінград, а можа расказаць пра сустрэчу ветэранаў фронту і тылу ў студы Усесаюзнага радыё напярэдадні 30-годдзя Перамогі, удзельнікам якой мне давялося быць? І ўрэшце расказаў разам пра ўсё гэта. А яшчэ бірэ на сустрэчу са студэнтамі хвалючыя дакументы, якія міне асаблівай дарагія: фотаздымкі ваеных гадоў, пісмы і тэлеграмы, якія атрымліваюць з тых месца, што давялося вызываць ад няменка-фашисткіх захопнікаў. Усе гэтыя матэрыялы красамоўнай любых слов. Яны дапамагаюць молады больш глыбока асэнсаваць тое, што давялося перанесці майму пакаленію, якое ішло на смерць дзеля таго, каб наша Радзіма, першыя ў свеце сацыялістычныя дзяржавы, заўсёды заставалася незалежнай і свабоднай.

Гляджу на сёняшнію моладзь і думаю: у шчаслівы і цікавы час жыве яна. Усё ў нашай краіне робіцца для таго, каб была яна адукаванай, творчы развойті. Многім ж з нас, змяніўшымі студэнтскую аўдыторыю на акопы і бліндажы, траба было заканчваць сваю вучобу пасля вайны. І сярод студэнтаў той наялёткі пары можна было бачыць бытых салдат у ванненых гімнасцёрках. Не было ў іх тых умоў для пасляпаковой вучобы, якія ёсць у сёняшнім молады. Адна гардзяча жаданне набыць прафесію, каб з поўнай аддачай сіл удзельнічаць у мірнай стваральнай працы, дапамагаці пераадольваць усе пляжкі пасляпаковага жыцця.

Сам я да вайны марыў стаць настаўнікам, вучыць дзяцей геаграфіі. Закончыў Растоўскі дзяржуніверсітэт, кірху папражаваў у школе, як ў мірнае жыццё савецкіх людзей уварвалася самае жудаснае — вайна. Вучоба ў артылерыйска-тэхнічным вучылішчы, затым — камандзір агнівага ўзвода «Каюш», узведаны гісторычнай Сталінградской бітве, ранены, шпіталі і зноў у баявым строі. І так да самай Перамогі. Біяграфія, якіх тэчыя ў савецкіх людзей магоў пакаленія. Але яна — часцінка вялікага агульнага лёсу нашай кра-

іны — Радзімы Вялікага Каstryчніціні.

Калі я ў чарговы раз атрымаваў запрашэнне на сустрэчу з моладдзю, лічу абавязковымі сказаць ёй аб тым, што заваяваны старэйшы пакаленінем і такім дарагым памяці падзяліцца з молады.

П. ДУБРОУСКІ.
вэтэран
Вялікай Айчыннай вайны,
заслужаны настаўнік
школы БССР.

УСЯ ЎЛАДА САВЕТАМ!

Гэтым вартыкулам мы заўважаем публікацыю матрыцы-яла, падрыхтаваных кафедркі адлюстроўваючы храналогічны адростроўваючы сацыялістычны буржуазна-дэмакратычны рэвалюцыі!

кома былі выбраны М. Хацавіч, В. Пяніеўскі, Г. Ляплейскі, П. Багданаў і інш. Колькасную перавагу атрымалі большавікі ў Рэчыцкім Савеце. Яго старшынёй стаў Н. Шарційт. У выканкому Савета ўайшлі большавікі А. С. Кастанка, П. І. Мілюкоў, Міцкевіч, Дзямідow і інші. Значна ўмацаваліся пазіцыі большавікоў у Мазырскім, Рагачоўскім і іншых Саветах Гомельскай вобласці.

Пераход Саветаў на спаруды рэвалюцыйных пазіцыі стварыў спрыяльны ўмовы для звяржэння буржуазнай памешчыцкай Часовага ўрада. Да пачатку каstryчніка становішча ў Беларусі, як і ва ўсіх краінах, рэзка змяні-

лася. Рэвалюцыйныя выступленні пралетарыяту набілі масавы характар. Пры гэтым змяніліся і формы барацьбы. Замест забаставак і мітынгаў цягнеці рабочыя выганялі гаспадароў і ўстанаўлівалі над прадпрыемствамі свой канцроль. Рабочыя пайсюдна рыхтаваліся да падстанцыі. Шырокае масы сляянства таксама пачыналі разумець, што толькі кірхы большавікоў здолбілі пазбавіць іх ад вайны і аддаць зямлі сляяням. Каstryчнікі атрымалі разумець, што небывалым размакам рэвалюцыйных барацьб вёўцы. Сляянскі рух ахапіў 40 паветаў Беларусі. У Рагачоўскім, Речыцкім, Гомельскім, Мазырскім паветах сляяніе захоплівалі землі памешчыцкай, грамілі майэнкі. Завяршалася працэс рэвалюцыяціўнай арміі.

5—7 (18—20) каstryчніка ў Мінску аddyбілася другая Паўночна-Захадная канферэнцыя большавікоў. Яна ўайшла ў гісторыю большавікоў. Гэта пакаленіе

нізай Беларусі як канферэнцыя непасрэднай падрыхтоўкі ўзброенага пайсюдна. Яна пастаўнівала, што бліжэйшай задачай рэвалюцыйных з'яўляецца ўзяцце ўлады ў саюзе руку. Паўночна-Захадні абласцны камітэт РСДРП(б) пасля канферэнцыі разаслаў сваіх прадстадунікоў да вайсковіццаў і ў воінскія часці для практичнага кірауніцтва збройным пайсюдніком, якое рыхтавалася.

Кіруючыся рашэннямі канферэнцыі, гомельскія бальшавікі правялі вялікую работу па падрыхтоўцы сход да выбараў на ўзяцце ўлады ў свае руки, падготавілі першы Савецкі ўрад на чале з У. І. Леніным, прынялі гэтыя пакаленія дэкрэты аб мір і аб зямлі.

Вестка аб перамозе сацыялістычнай рэвалюцыі ў Петраградзе для паслужыла штуршком для ўстанаўлення Савецкай улады ў ўсіх раёнах краіны. У Гомелі гэта вестка быў атрымана позінім вечарам 25 каstryчніка (7 лістапада), узяў уладу ў свае руки. Адразу ж Палескі камітэт РСДРП(б) наўкіраваў сваі агітатарамі на прымысловыя прадпрыемствы і чыгуначныя вузлы, у воінскія часці. Адначасова ён аб'явіў запіс у Чырвоную гвардыю. Ужо 26 каstryчніка (8 лістапада) у Чырвоную гвардыю ўступілі 500 чалавек. 28 каstryчніка (10 лістапада) на пашыраным пасяджэн-

рай гісторы ССР і БССР, падзеяў першыя падрыхтоўкі ўзброенай рэвалюцыі (ад Лютаўскай Каstryчніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі).

У 1917 г. пачалося выгнанне згодніцкіх прадстаўнікоў з Саветаў рабочых і салдатскіх дэпутаў шляхам пеўвых барацьб. Упрыгожыўшы большавікоў фракцый няспынна рос, і хутка яны стаўлі вядучымі ў Саветах Гомеля, Рэчыці, Жлобіна і іншых гарадоў і мястэчках.

9(22) верасня Гомельскі Савет прыняў большавікоўскую рэвалюцыю, аб уладзе, выкарыстуючы большасцю галасу за позунг «Уся ўлада Саветам!». Пасля гэтага склаў з сябе памешчыцкі старшыня Савета менавіта Сайрук. У выніку перавыбараў выканкому большавікоў атрымалі сам месец замест двух. У саставі выкан-

ДА МЭТЫ АДЗІНАЙ УПЭҮНЕНА КРОЧЫМ!

Пераклічка пакалення

Нам ісці далей

«Есьць у рэвалюцыі пачатак, яма ў рэвалюцыі канца»... Гэты радок з вядомага верша міжвулі прыходзіць на памяць у гэтыя дні, калі ўся наша краіна рыхтуеца сустэрэць сваё 70-годдзе. Но нам, сённяшній моладзі, прыміца эстафету ў нашых дзядоў і бацькоў, быць прадаўжальнікамі справы рэвалюцыі.

На працягу чатырох дзён праходзіў у г. Ленінградзе Усесаюзны злёт камсамольцаў і моладзі, прысвечаны 70-годдzu Вялікага Кастрычніка. Дэлегаты злёту, яго гості — юнакі і дзяячы з усіх краін нашай Радзімы, ветвяныя партыі, вайны і працы прайшлі па тых маршрутах, па якіх салдаты, матросы і рабочыя ішли ў далёкім 1917-м на штурм Зіміната; наведалі гістарычныя месцы горада на Ніве, якія вядомы кожнаму савецкаму чалавеку. Прайшоўшы Усесаюзны злёт, за работай якога я сачыў з

Цікавасцю, яскрава засведчыў адданасць сённяшнім маладым зменамі спрабамі, клопатамі не можам спазніць адзін аднаго, як кожуць, да драбніц, хача працуем побач не адзін год. Даёлаўшы якасці мі, аразумела, ведам, але ж не толькі з іх чалавек складаецца як асона. Тому конкурс мастацкай сама-

ідэйную накіраванасць канцэртаву. Удалай па сваёй кампазіцыйнай будове была праграма ўдзельнікай агліду з гісторыка-філалагічнага факультэта. Сцэнны гучалі паэтычныя радкі А. Блока, прысвечаныя рэвалюцыі, песні ў выкананні вялікай харовай групой аб шчаслівым жыцці беларускага народа ў савецкі час, пальмірныя вершы Р. Раждзевіческага,

самадзейных талентаў. Пранікнёна чыталі вершы С. Ясініна ветраны Вялікай Айчыннай вайны П. А. Дуброўскі, даецтва кафедры эканомікі працы Я. Я. Віршишыгара, крунула лірызмам і пышчотай песня ў выкананні с. н. с. Э. І. Лізаравай і загадчыцы лабаратарыямі М. У. Ігнатавай, нікога не пакінула рэйнадушныя выступленні дзяцей выкладчыкаў і супрацоўні-

...І РАСКРЫЛІСЯ ТАЛЕНТЫ

дзейнасці выкладчыкаў і супрацоўнікаў, які вырашыў працэсіі на прападоўдзеніі святага Вялікага Кастрычніка практом ГДУ, з'явіўся добрым пачаткам у спрабе раскрыція творчых здольнасцей члену ўніверсітэцкай калектыву.

Можа таму, што такі конкурс праводзіўся ўпершыню і многія не адўжылісі вынесці свае таленты і творчыя здольнасці на шырокую аудыторию, ці не змаглі перадзеце у сабе слурунайшай паслёнасці, конкурс масавым не атрымаўся. Толькі два факультэты — гісторыка-філалагічны і эканамічны — падрыхтавалі конкурсныя праGRAMMЫ і вынеслі іх на суд журы і глядача.

Конкурс прысвячаваўся 70-гаддzu Вялікага Кастрычніка. Гэта абумовіла тематычную,

пойнтыя вялікага грамадзянска-га пачатку... Змянілася выка-наўцы, і кожны новы канцэртны нумар прыносиў гледачам спарадную радасць знаменства з самадзейнымі талентамі. Применным адкрыццем для многіх сталі цудоўныя вакальнія дані асцістнай кафедры рускага, агульната і славянскага мованаўства А. І. Цімашэнка і П. М. Чайкуну, добрае выканан-чае майстэрства салісткіх хароў группы дацэнтаў Л. Ф. Ка-хўскай, В. А. Гуліцкай, ас-тэнта кафедры беларускай лі-таратуры В. С. Генаш і іншых. Праграма атрымала цэльны, ідэйна вытрыманай дзяячуючай канцэрта асцістэнты кафедры беларускай літаратуры В. К. Шынкарэнка.

Эканамічны факультэт так-сама прынёс нямала адкрыццяў

ні гарадской думы яны прыніялі рэзоляцыю аб барацьбе з Савецкай уладай і арганізавалі свой контэррэволюцыйны цэнтр — «Камітэт выра-тавання Радзімы». Яны ўзводзілі паклён на бальшавіков і рэ-валюцию. Аднак выступіць са зборам у руках супраць Савецкай улады яны не ад-важылі.

Перавыбары Гомельскага Савета прынеслі перамогу бальшавікам. У яго састаў увайшлі 109 бальшавікоў, 26 левых эсэрў і 65 аўдзядналь-нікіў. 7 (20) лістапада адбыўся наядзвычайні сход Гомельскага Савета. На ім былі пра-ведзены перавыбары выкано-ма, старшынёй якога выбрані бальшавік Г. М. Ляплюэскага. Пасяджэнне Савета выра-шила распушціць буржуазны «Камітэт грамадскай бяспекі» і ліквідаваць пасады каміса-рэй Часовага ўрада. Савецкая улада ў горадзе ўстанавілася не толькі на словах, але і на спрабе.

Рашэнне аб пераходзе ўсёй улады ў горадзе і павеце ў

Г. ЕУДАКІМЕНКА,
дацент кафедры
гісторыі СССР і БССР.

ўсіх сферах жыцця, у юнакоў і дзяячут ўзрасте цікавасць да вытоку нашай гісторы. Но не ведаючы мінулага, нельга ацаніць сённяшні дзень і зазірнуць у збрэшини.

Нам, сённяшнім студэнтам, ва ўсіх, пераўтварэннях, што адбываюцца ў краіне, адводзіца самая актыўная роля. У зусім недалёкай будучыні мы станем кіраўнікамі вытворчыцца, выхавацелямі падстрачоўчага пакаленія, і таму цяпер, у гады вучобы, павінны далучацца да школы кіравання, школы дэмакратыі. Кожнаму студэнту трэба зразумець, што перарабо-тава пачынаецца перш за ёсё з самога сябе. Таму пазбяўляцца паслёнасці, якай, на жаль, стала проста хранічнай сирод камсамольцаў, наша найпершай задачы.

Цікавы і бурны час, у які мы жывём, патрабуе ад нас, на-щадкай рэвалюцыі, новых цікавых і канкрэтных спраб.

У. БУРАКОЎСКИ,
студэнт групы М-43
матэматычнага факультэта,
лініскі стыпендыят.

НАШАЙ СЛЫЧАСЦІНКА

Намалі часу праўшло, як пача-ліся звязаны ў студэнтаў. А для нас, інтершахунскіх, якія месцы верасень, калі мы працавалі на Лоеўскім камбінаце будаўнічых матэрыялаў. Можа гэта ад таго, што нідзе лепш не спазнаеш аднін адрога, як у сме-міснай працы.

Нам прыемна ўсведамляць, што ў такую важную спрабу, як забесцячэнне будматэрыяламі сельскіх арганізацій, мы змаглі ўне-сці сваі паслёніны ўклад. З да-памогі студэнтаў нашай гр. 0-11 эканамічнага факультэта Лоеўскі КБМ эмог паспяхова справіцца з планам па выпуску цэглы.

У Лоеўве прынялі нас цэглі, ветліва, адказам на такую гасціні-насць стала наша добрая праца. Група была разбіта на тры брыгады. Першая з іх здымала сцэну з фармавачнай лі-ні і ўкладвала яе на канвеер. Другая — устанаўлівала яе на спецыяльнае прыстасаванне для прасушки. А тыя, хто ўвайшоў у

трэцюю брыгаду, складвалі га-таву ў цэглу на захоўванне.

У вольны ад работы час мы не сумавалі. Падрыхтавалі канцэрт, вечар пазі, які ўсім спадаба-ся. У аднін з выхадных дзён мы наведалі мемарыяльны комплекс у г. Лоеў. Які ўзведзены тут у гонара савецкіх воінаў, загінушыя ў гады Вялікай Айнін-най вайны пры фарсіраванні р. Днепр.

За добрасмаленую працу на Лоеўскім камбінаце будматэрыялаў яго кіраўніцтва ўзнагародзі-ла граматамі камандзіра і камі-са-ра нашага студэнтскага атрада Генадзія Чуканава, Аляксандра Мельнікава, байцою Лідзію Мар-ко, Аксану Сідараву, падзялі бы-лі аб'ўленіем ігору Айкеву, Вольге Кулікову, Таццяне Куз-нічавай і інш.

А. ЗАПОЛЬСКІ,
камсорт гр. 0-11
эканамічнага факультэта.

ПАСЛАНЦЫ РЭВАЛЮЦЫІ

Адразу ж пасля перамогі і ўстанаўлення Савецкай улады адной з першапачатковых задач разам з сцяблівай эканамічнай пера-тварэнням з'яўлялася неабход-насць правядзення культурнай рэ-валюцыі. Трэба было ліквідаваць амаль сцілную неўпісменнасць сярод шырокіх працоўных і аса-бліў сялянскіх мас, змяніць іх духоўныя воблікі шляхам адукавані-і, асветы, далучэння да лепшых здабыткаў нацыянальнай і сусветнай культуры. У вёсках і мястэчках нашай рэспублікі, як дарэчы, і па ўсім краіне, адкрыва-ліся школы, хаты-чыталні і іншыя адукаваныя і культурна-асветніцкія установы. У сельскух мясцоў здабыткаўся агіт-брыгады, розныя мастацкія калектывы, якія непасрэдна на ме-сцехах тлумачылі палітыку Савец-кай улады па тых і ў той жа час далучалі сялян да высокага свету маста-цтва, «прасвятылі» іх.

Да тыхіх калектыву належала вандруйны тэатр пад кіраўніцтвам відомага беларускага куль-турнага дзеяча, першага народнага артystа БССР Уладзіслава Галубка. Ныстомні працоўнік на-іве асветы, мастацтва, прадста-тврдзілі саўпадаўні народных асвет-нікіў. Уладзіслав Галубок сваім прызвыненiem лічыў абуджэнне роднага нарада ад спрадвечнага сну, цемры, забітасці, рэлігійнага дурману шляхам далучэння яго да мастацтва, да скарбні нацыя-нальнай і сусветнай культуры. Зайгліся тэатрал, ён марыў адак-такіх звязаніяў з Богам, яны ўсё-такі ахвотна бывалі на антырэлігійных спектаклях і слухалі анты-рэлігійнага гутаркі, якія з'я-сёды праводзіліся перед пака-зам песь. «Бачачы гэта ўсё-такіх, трупа зусім смела рас-пачала гэту пралаганду і амаль што кожнае славта (у на-дзелю), калі канчалася служба ў царкве, забірала ўсіх сялян з царквы і вяла з імі разомову ад рэлігіі, Богу, святым і г. д. З вялікай зацікаўленасцю слу-хадзі сяляні, калі казалі иму, што царквы і папы адхілілі свае і што на змену гэтаму ашука-ству і ашуканству прыўшоў іх брат, артыст-камуніст, като-ры ідзе са святым на вёску і гоніць прац з дарогі ашука-даўнарадных — папоў і ксянд-зоў».

Пасля выступлення ў Мазыры і Нароўлі вандруйны артystы наведалі Петрыкаву і Турав. У гэтых населеных пунктах тэатру прыйшлося за-трымкаць кіраўніцтву на большы час з мэтай вядзення антырэлігійнай прапаганды. У Петры-каве, дзе, як зазначае У. Галубок, быў свой архірэй і цэл-лар армія папоў, дзеені і нач-гудзелі звязаны з імі разомову ад рэлігіі, Богу, святым і г. д. З вялікай зацікаўленасцю слу-хадзі сяляні, калі казалі иму, што царквы і папы адхілілі свае і што на змену гэтому ашука-ству і ашуканству прыўшоў іх брат, артыст-камуніст, като-ры ідзе са святым на вёску і гоніць прац з дарогі ашука-даўнарадных — папоў і ксянд-зоў».

Пасля выступлення ў Мазыры і Нароўлі вандруйны артystы наведалі Петрыкаву і Турав. У гэтых населеных пунктах тэатру прыйшлося за-трымкаць кіраўніцтву на большы час з мэтай вядзення антырэлігійнай пропаганды. У Петры-каве, дзе, як зазначае У. Галубок, быў свой архірэй і цэл-лар армія папоў, дзеені і нач-гудзелі звязаны з імі разомову ад рэлігіі, Богу, святым і г. д. З вялікай зацікаўленасцю слу-хадзі сяляні, калі казалі иму, што царквы і папы адхілілі свае і што на змену гэтому ашука-ству і ашуканству прыўшоў іх брат, артыст-камуніст, като-ры ідзе са святым на вёску і гоніць прац з дарогі ашука-даўнарадных — папоў і ксянд-зоў».

Пасля выступлення ў Мазыры і Нароўлі вандруйны артystы наведалі Петрыкаву і Тураве: «У Тураве з'яўляліся да царквы. Там зу-сім сядрэднявечча. Бескансетна-вялікі хвост баб, якія чарадой ідуць у царкву... Гудзянь, звы-шыні, калы ўсіх пасады каміса-рэй Часовага ўрада. Савецкая улада ў горадзе ўстанавілася не толькі на словах, але і на спрабе.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

ПАСЛАНЦЫ РЭВАЛЮЦЫ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 3-й стр.).

Пасля Петрыкава і Турава трупа пабывала ў Карапіне (сучасны Ельск), Жыткавічах, Капцёвічах і Калінікавічах. Вельмі добрае уражанне ў артысту засталося ад спектакля для рабочых Капцёўскага фарнегра завода. Там, як адзначае У. Галубка, народ у асночце сваёй з'яўліўся разытъм, адкуваным.

Пад час гастроляў часта быўвало так, што пасля сканчэння спектакля музыканты трупы разам з артыстамі даваўся канцэрт, які часта завяршыўся агульным вяселем, гулянкай з танцамі і спевамі. Артысты вяліася таксама работай па пропагандзе тэатральнага мастацтва сроду ўзделнікаў вісковай мастацкай самадзеяннасці. Н. Сагалоўскі, які ў той час з'яўліўся членам калектыва У. Галубка, вяліася значная праца з харызмі гурткамі.

На гэтай паездцы не скончылася жыццём жыхароў нашай вобласці з вандруючымі артыстамі. Так, у самым пачатку 1926 г. тэатр У. Галубка даваў спектаклі ў Жлобіне. А летам стагодзьдзея ў Гомелі, на прымысловых працьпрыемствах Навабеліцы і Добруш, наведаў сёлы 1 мастэцкіх: Васілевічы, Хойнікі, Брагін, Лоеў, Холмчы, а таксама Чарэрск, Буда-Кашалёў, Уваравічы і інш. Пасля некаторага перапынку летам гэты маршрут прадодўжыўся — Ветка, вёскі Кавалёва, Рагна, Навасёлкі, Речыці. Слава аб калектыве пранеслася сроду широкіх народных мас і таму артысту часта супстракалі надзвычай святочна, з кветкамі, аркестрамі і прывітальнімі плакатамі.

А ў 1932 г., калі Беларускі вандруючы тэатр пад кірауніцтвам У. Галубка стала абасноўвацца ў Гомелі і на яго базе быў створаны Трэці Беларускі дэяржаруны тэатр, з мастерствам таго калектыву жыхароў Гомеля 1 вобласці змаглі пазнаёміцца больш грунтоўна.

В. ЯЦУХНА,
асцябуткі кафедры
беларускай літаратуры.

Свята здароўя

Нядзельны дзень 25 кастрычніка надвор'ем не парадаваў. Было холадна, ветрана, і ўсё ж з ранку на ўніверсітэцкім стадыёне началі зборы выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты з усіх факультэтаў. Да 11 гадзін тут стала супрадыўна міагадлюна. Сярод прыступных — представнікі рэктората, парткома, камітэта камсамола, прафкомаў, дэканы і намеснікі дэкану, сакратары партбюро.

Ва ўстаноўлены час усе ўдзельнікі спартыўнага свята «Дзень здароўя» выстрыйвалі ў агульную калону. Лепшыя спартсмены ГДУ ўзнімаюць на флагшток флаг. Урачыцца гучныцца Гім СССР. Аддаецца рапорт аб гатоўнасці да правядзення спабор-

ніцтваў. Іх удзельнікі ў цэлую ўтваряюць пажадаў высокіх вынікаў праектар універсітэта Л. Н. Сечка.

Перад пачаткам спаборніцтва студэнты па добрай традыцыі ўскладлі кветкі да помінка на брацкіх магілеў ва ўніверсітэцкім парку.

Программа «Дзень здароўя» была насычанай і разнастайнай. Кожны дзень выклікаў вялікую цікаўносць. У скаміках у даўжыні з месца перамаглі студэнты факультэта фізывхавання. Ігар Бялоцікі і Ірына Любенская.

У захапляючым барацьбе праходзіць конкурс аслілку. У руку 24-кілограмовай гіры лепшыя вынікі паказаў студэнт факультэта фізывхавання Сяргей Мякярчук.

НА ЗДЫМКАХ: пераможца па скічках з месца І. Бялоцікі; перацягивание каната — захочіці від спаборніцтва.

Наш адрес: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 3-11, тэл. 57-16-52.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, ректората, профсаюзных комітетаў, комітета ЛКСМБ Гомельскага гарадскога ўніверсітэта. Гомельская фабрика «Палесдрук» Дэяржкамітэта БССР па спраўах выдавецтва, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1.

Мастацкая самадзеяннасць

Расце майстэрства

Актавая зала нашага ўніверсітэта сёлета, як і ў мінулым годзе, стала месцам правядзення гарадскога тура Усесаюзнага фестывалю народнай творчасці. Тут сабраліся шматлікі аматёры музыкі і песні з ГДУ, іншых ВНУ горада і маладёжных калектываў. Агляд талентаў праводзіўся 28 кастрычніка і прысвячоўся Дню нараджэння Ленінскага камсамола. На суд гледачоў свае лепшыя творы прадставілі вакальна-інструментальны ансамбль, вакальныя групы, асобныя выкананні. На агульную думку ўсіх прысутных выступленіі ўздэльнікаў свята маладёжной песні пакінулі добрыя ўражанні. Прыкметна ўзраслі культура і выкананні майстэрства самадзеянных артыстуў. Многія з іх наблізіліся да прафесійнага ўзроўню.

Высокай ацэнкі заслужылі выступленіі студэнта гісторыка-філалагічнага факультэта Ігара Лапіцкага, які вынаў дзея свае песні, трою «Талісман» у саставе Святланы Касавай, Ларысы Міхаленкі з матэматычнага і Алега Саюка з біялагічнага факультэта і трою ў саставе мастацкага кірауніка ўніверсітэцкага клуба «Маладосць» Марыны Шырынкінай, студэнта эканамічнага факультэта Валерыя Ігнатава і сёлетній выпускніца ГДУ Таццяны Пашэмскай.

РАВЕНІЦА КАСТРЫЧНІКА.

Фота Т. Лукоўскай.

Бібліяграфічны агляд

ВЯЛІКІ КАСТРЫЧНІК І СУЧАСНАСЦЬ

Вялікая Кастрычніцкая са-
цыялістычнай рэвалюцыі —

рэактар і закранае ўсе сферы
грамадскага жыцця.

У бібліятэцы ўніверсітэта ёсьць значны фонд літаратуры, які адноўстроўвае герайчныя шляхі савецкага народа і яго авангарда — Камуністычнай партыі, за апошнія 70 гадоў. Сярод мноства літаратуры обібліятэка прапаноўвае наступныя кнігі:

Вялікі Кастрычнік: праблемы гісторыі. — М., 1987.

Зборнік уноўціў пэдагагікі ўклад у багатую гісторычную літаратуру пра Вялікі Кастрычнік і выкryпці ўсіх фальсифікацый, якім ён падвяргаецца ў наўежай саветлагоў.

ІГНАЦЕНКА І. М. Вялікі Кастрычнік у лясах беларускага народа. — Мн., Беларусь, 1987.

Герайчны шлях барацьбы і перамогі праўшоў беларускі народ пасля Кастрычніка. Аб гэтым расказвае аўтар у сваёй новай кнізе.

МИНЦ І. І. Гісторыя Вялі-

кага Кастрычніка: у 3-х таҳах.
2-е выданне. — М., Наука, 1977—1979.

У кнізе раскрываюцца рэвалюцыйныя падзеі ад 1917 года да ўстаноўлення Савецкай улады.

Ленін. Партыя. Кастрычнік:
документы і матэрыялы. — М., Палітвыддат, 1977.

У зборнік уключаны творы У. І. Леніна, дакументы КПСС адзначэнія Вялікага Кастрычніка для ўсяго чалавечства.

Вялікі Кастрычнік і абарона яго завадў. (у 2-х т.). — М., Наука, 1987.

РУДЗЬ А. С. Герой Вялікага Кастрычніка 1917 г. — М., 1987.

Гэты спіс можна было б прададзіць, таму бібліятэка запрашае ўсіх жадаючых азнаёміцца з гісторычнай літаратурай на абанеменце № 2.

Н. ГУРЭВІЧ,
загадчыца дадзеніцкай
бібліяграфічнага аддзела
бібліятэки ГДУ.

НА П'ЕДСТАЛЕ ГОНАРУ — пераможцы спаборніцтва.

Фота А. Ульянкінай.

У абедвух турнірах маднейшымі оказаўся каманды факультэта фізывхавання. А ў ціры аспраўдзілі ўзнагароды стралкі. Найбольшую колькасць ўніверсітэцкага Сяргей Водчыц з біялагічнага факультэта і Ана Шклэрэнка з фізічнага факультэта.

Малі сувеніры. Граматамі ўзнагароджаны і лепшыя каманды.

«День здароўя» вырашана праводзіць кожную восень.

В. СІСЬКОУ,
старшыня спартклуба ГДУ.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

AZ 54430
Абём — 1 друк. арк.
Тыраж 2000 экз. Заказ 676.